OPLEIDINGSBEOORDELING

Bachelor in de verpleegkunde

Erasmushogeschool Brussel

Brussel - juni 2022

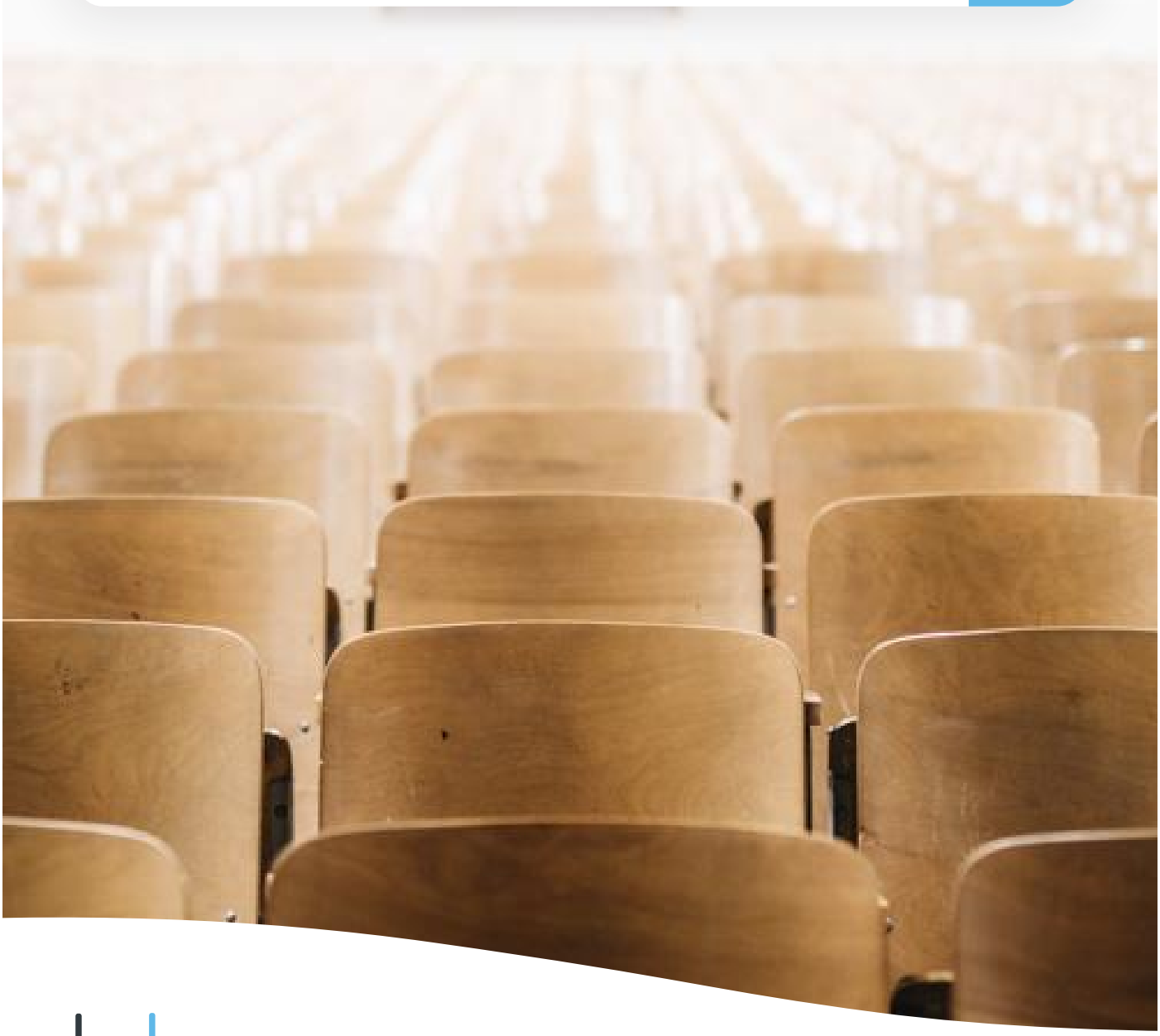

vluhr
Kwaliteitszorg

kwaliteitszorg.vluhr.be

OPLEIDINGSBEOORDELING BACHELOR IN DE VERPLEEGKUNDE VAN ERASMUSHOGESCHOOL BRUSSEL

VLUHR KWALITEITSZORG
Ravensteingalerij 27
1000 Brussel

Dit rapport is beschikbaar op https://www.kwaliteitszorg.vluhr.be/beoordelingsrapporten

Wettelijk depot nummer: D/2022/12.784/10

Inhoud

VOORWOORD 4
OPLEIDINGSBEOORDELING 5
Inleiding 5
Samenstelling panel 5
Beoordeling 5
Beslisregels 6
Voorbereiding 6
Locatiebezoek 6
RAPPORT 7
Situering 7
Generieke kwaliteitswaarborg 1 – Beoogd eindniveau 7
Generieke kwaliteitswaarborg 2 – Onderwijsleeromgeving 9
Generieke kwaliteitswaarborg 3 – Gerealiseerde eindniveau 12
Eindoordeel 14
Overzicht goede praktijken 15
Overzicht aanbevelingen 16
BIJLAGEN 17
Bijlage 1: Administratieve gegevens 17
Bijlage 2: Beknopte biografie panelleden 18
Bijlage 3: Bezoekschema 19
Bijlage 4: Bestudeerde documenten 20
Bijlage 5: Samenvatting 21

VOORWOORD

Dit rapport is de weerslag van de opleidingsbeoordeling van de professionele Bachelor in de verpleegkunde van Erasmushogeschool Brussel (EhB). Deze opleidingsbeoordeling werd van januari 2020 tot juni 2022 uitgevoerd door een onafhankelijk panel van deskundigen.

Dit rapport is vooreerst bedoeld voor alle stakeholders van de opleiding en geeft een momentopname van de onderwijskwaliteit van de opleiding. Als voorzitter van het Bestuurscomité Kwaliteitszorg van VLUHR hoop ik dat de bevindingen, oordelen en aanbevelingen van het panel de opleiding een stimulans zijn in de verdere ontwikkeling van de kwaliteit van de opleiding. Daarnaast is dit verslag bedoeld om een breder publiek te informeren. Daarom wordt dit rapport gepubliceerd op de website van VLUHR KZ.

Ik wil alle leden van het panel uitdrukkelijk bedanken voor de tijd die ze hebben geïnvesteerd en de toewijding die ze getoond hebben bij het uitvoeren van deze opleidingsbeoordeling. Tegelijkertijd was deze opleidingsbeoordeling alleen mogelijk dankzij de inzet van alle betrokkenen bij het onderwijs van de Bachelor in de verpleegkunde van EhB. Ik hoop dat dit rapport recht doet aan hun inspanningen.

Petter Aaslestad
Voorzitter Bestuurscomité Kwaliteitszorg van VLUHR

OPLEIDINGSBEOORDELING

Inleiding

Dit rapport bevat de bevindingen, oordelen en aanbevelingen betreffende de onderwijskwaliteit van de professionele Bachelor in de verpleegkunde en haar varianten van Erasmushogeschool Brussel. De administratieve gegevens van de betrokken instelling en de opleiding zijn opgenomen in bijlage 1.

Naar aanleiding van de Europese richtlijn 2005/36/EG – 2013/55/EU over de gereglementeerde beroepen werd in september 2015 door de Vlaamse regering immers beslist om de bacheloropleiding verpleegkunde van alle Vlaamse hogescholen om te vormen van een driejarige opleiding van 180 studiepunten tot een generieke vierjarige opleiding van 240 studiepunten. In de hervormde verpleegkundeopleiding moeten de studenten, conform de Europese richtlijn, acht competenties verwerven en minimum 2.300 uur klinisch onderwijs volgen in zeven zorgdomeinen. In functie van deze studieduurvelenging werd in juli 2017 ook een nieuw leerresultatenkader gevalideerd en werden er gemeenschappelijke afspraken gemaakt tussen de Vlaamse bacheloropleidingen verpleegkunde. Dit afsprakenkader omvat onder andere de uitgangspunten voor de opbouw van het curriculum, de inrichting van het klinisch onderwijs (met inbegrip van twee contractstages van 400 uur in de afsluitende fase), de verkorte trajecten en de navormingen. In het academiejaar 2016-2017 zijn alle bacheloropleidingen verpleegkunde gestart met de implementatie van het nieuwe curriculum.

Deze opleidingsbeoordeling is uitgevoerd in overeenstemming met de Handleiding opleidingsbeoordeling Verpleegkunde van VLUHR KZ. Anne-Sofie Vanhaeght, beleidsadviseur van VLUHR KZ, fungeerde als projectbegeleider van deze opleidingsbeoordeling.

Samenstelling panel

Het voorstel van panelsamenstelling werd op 23 oktober 2020 goedgekeurd door het Bestuurscomité Kwaliteitszorg van VLUHR. De samenstelling van het panel werd door het Bestuurscomité Kwaliteitszorg van VLUHR bekrachtigd op 14 oktober 2021. Het panel kreeg een positief advies vanwege NVAO op 1 juni 2021.

Het panel is als volgt samengesteld:

- Els Mulder, Opleidingsmanager, Instituut voor Bewegingsstudies w.o. (voorzitter van het panel)
- Edwin Hagenbeek, Internationaal Coördinator Verpleegkunde en lector, Hogeschool Utrecht
- Peter Warrie, Directeur Patiëntenzorg, PZ Sint Alexius Grimbergen
- Kirina Allaert, derdejaarsstudent Bachelor in de verpleegkunde, HOGENT

Een beknopte biografie van de panelleden is opgenomen in bijlage 2.

Beoordeling

Conform de Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area en de (decretale) bepalingen werd de beoordeling van deze opleiding uitgevoerd aan de hand van drie generieke kwaliteitswaarborgen en de daarbij horende, onderstaande, standaarden:

> Standaard 1: het beoogd eindniveau van de opleiding wordt bepaald aan de hand van de wijze waarop de niveaudescriptoren vertaald zijn in opleidingsspecifieke leerresultaten die voldoen aan de internationale eisen met betrekking tot de inhoud, het niveau en de oriëntatie.
>
> Standaard 2: de onderwijsleeromgeving maakt het voor de studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.
>
> Standaard 3: de opleiding beschikt over een adequaat systeem van beoordeling, toetsing en examinering en toont aan dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd.

Beslisregels

Bij de beoordeling van de standaarden worden onderstaande definities gehanteerd.

> Basiskwaliteit betekent dat de generieke kwaliteitswaarborg aanwezig is en de opleiding – of een opleidingsvariant – voldoet aan de kwaliteit die in internationaal perspectief redelijkerwijs mag worden verwacht van een bachelor- of masteropleiding in het hoger onderwijs.
>
> Voldoende: de opleiding voldoet voor deze standaard aan de basiskwaliteit want zij vertoont een acceptabel niveau over de hele breedte van de onderliggende criteria.
>
> Onvoldoende: de generieke kwaliteitswaarborg is onvoldoende aanwezig.

Voor het eindoordeel gelden onderstaande regels:

> Voldoende: het eindoordeel over een opleiding is 'voldoende' indien alle standaarden als 'voldoende' worden beoordeeld.
>
> Voldoende met beperkte geldigheidsduur: het eindoordeel over een opleiding – of een opleidingsvariant - is 'voldoende met beperkte geldigheidsduur' indien bij een eerste opleidingsbeoordeling één of twee standaarden als 'onvoldoende' worden beoordeeld.
>
> Onvoldoende: het eindoordeel over een opleiding – of een opleidingsvariant - is 'onvoldoende' indien alle standaarden als 'onvoldoende' worden beoordeeld. Het eindoordeel over een opleiding – of een opleidingsvariant – is 'onvoldoende' indien na de nieuwe opleidingsbeoordeling één of meerdere standaarden nog steeds als 'onvoldoende' zijn beoordeeld.

Voorbereiding

Ter voorbereiding van de opleidingsbeoordeling heeft de opleiding een zelfevaluatierapport opgesteld in overeenstemming met de door VLUHR KZ beschikbaar gestelde Handleiding opleidingsbeoordeling Verpleegkunde. Het panel ontving het zelfevaluatierapport ruim op voorhand en bestudeerde dit document en de bijlagen grondig. Ook bestudeerde het panel een ruime selectie van bachelorproeven en raadpleegde het de elektronische leeromgeving van de opleiding.

Op 3 februari 2022 namen de panelleden deel aan een training georganiseerd door VLUHR KZ. Tijdens deze sessie werden de panelleden geïnformeerd over het beoordelingsproces en werd er speciale aandacht besteed aan kwaliteitszorg in Vlaanderen en Europa, de standaarden ter beoordeling van de opleiding en de rol van het panel. Ook werd overeenstemming bereikt over een schema voor het bezoek ter plaatse, dat als bijlage 3 is bijgevoegd. Ten slotte werd ter voorbereiding van het locatiebezoek, het zelfevaluatierapport uitvoerig besproken.

Voorafgaand aan het bezoek ter plaatse werden door de opleiding aanvullende documenten aangereikt waaronder een selectie van leermaterialen, notulen van vergaderingen, alsook voorbeelden van stageverslagen en evaluatieopgaven.

Locatiebezoek

Tijdens het locatiebezoek dat plaats had op 9 en 10 maart 2022 heeft het panel gesprekken gevoerd met alle betrokkenen van de opleiding; waaronder opleidingsverantwoordelijken, studenten, onderwijzend en ondersteunend personeel, alumni en werkveldvertegenwoordigers. Deze gesprekken verschaften het panel, naast de bestudeerde documenten (zie bijlage 4 voor een overzicht), bijkomende en relevante inzichten over de onderwijskwaliteit van de Bachelor in de verpleegkunde van EhB. Om alle belanghebbenden de gelegenheid te geven vertrouwelijk met het panel te praten, was er een open spreekuur. Het panel bezocht tevens de faciliteiten. Het panel besprak de voorlopige bevindingen, oordelen en aanbevelingen met de opleidingsverantwoordelijken in een co-creatieve sessie. Tot slot deelde het panel de belangrijkste conclusies met de opleiding in een mondeling rapportage.

RAPPORT

In het onderstaande rapport geeft het panel de bevindingen, oordelen en aanbevelingen ten aanzien van de kwaliteit van de Bachelor in de verpleegkunde van Erasmushogeschool Brussel als geheel en al haar varianten. De opleiding is in de gelegenheid gesteld om op het concept van dit rapport te reageren voordat het gefinaliseerd werd. Een samenvatting van dit rapport is opgenomen als bijlage 5.

Situering

De opleiding Bachelor in de verpleegkunde van Erasmushogeschool Brussel (EhB) is gehuisvest op Campus Jette, naast het UZ Brussel. De opleiding heeft het Brussels Integrated Care Simulatiecentrum (BIC Sim) ter beschikking dat ook deel uitmaakt van deze campus. Samen met het nabijgelegen UZ Brussel, de Faculteit Geneeskunde en Farmacie van de VUB vormt campus Jette de Brussels Health Campus.

De opleiding Bachelor in verpleegkunde bestaat uit een regulier traject van 240 studiepunten te volgen over vier opleidingsjaren. Daarnaast is er ook de mogelijkheid tot het volgen van een flexibel traject (het zogenaamde 'flextraject') op maat gemaakt voor onder andere werkstudenten met gecentraliseerde lesmomenten op vaste lesdagen. Dit flextraject bestaat uit verschillende varianten. De studenten met een HBO5-diploma verpleegkunde kunnen de bachelor verpleegkunde halen via een verkort traject van 150 studiepunten. Studenten met een bachelordiploma vroedkunde kunnen de bachelor verpleegkunde halen via een traject van 120 studiepunten. De bevindingen en aanbevelingen in het opleidingsrapport hebben betrekking op zowel het reguliere als het flextraject, tenzij expliciet anders vermeld. In academiejaar 2021-2022 zijn er in het totaal 248 studenten verpleegkunde ingeschreven, waarvan 92% de reguliere opleidingsvariant volgen en 7% de algemene variant van het flextraject. Er zijn twee studenten die het verkort traject na vroedkunde volgen. Er zijn geen studenten in het verkort traject voor HBO5-verpleegkundigen.

De voornaamste overlegorganen binnen de opleiding zijn enerzijds de opleidingscommissie (met studenten, alumni, het werkveld, docenten en het opleidingshoofd), teamvergaderingen en het vakgroepenoverleg, en anderzijds de resonantievergaderingen met het werkveld. Sinds academiejaar 2013-2014 heeft de opleiding twee grondige curriculumwijzigingen doorgevoerd. De implementatie van het vernieuwd driejarig traject vanaf academiejaar 2014-2015 en de implementatie van het vierjarig traject conform de Europese richtlijnen vanaf academiejaar 2016-2017. Om beide curriculumwijzigingen te evalueren werd er in 2018 op vraag van de opleiding een peer review georganiseerd door externe experten. Intern wordt de opleiding opgevolgd via het onderwijsdashboard van EhB.

Generieke kwaliteitswaarborg 1 – Beoogd eindniveau

HET PANEL BEOORDEELT HET BEOOGD EINDNIVEAU VAN DE BACHELOR IN DE VERPLEEGKUNDE, INCLUSIEF HET FLEXTRAJECT, ALS VOLDOENDE.

Het panel constateert dat de opleiding zich profileert als een generalistische basisopleiding verpleegkunde met veel aandacht voor cultuursensitieve zorg en het omgaan met diversiteit als verpleegkundige. Het panel vindt het goed dat de opleiding diversiteit als een breed concept hanteert en dat het concept zowel etniciteit, leeftijd, gender, alsook sociaal economische status omvat. Het panel stelt vast dat de visie om studenten op te leiden tot verpleegkundigen met interculturele competenties doorleefd is en uitgedragen wordt door de opleiding. De studenten waarderen de warme en pluralistische visie van de opleiding. Het panel erkent bovendien dat ook andere aspecten van de visie, zoals de rol van de verpleegkundige in het multidisciplinair team, evidence-based nursing en de basishouding voor levenslang leren, goed zijn uitgewerkt. Het is positief dat de opleiding niet alleen werkt aan de professionele, maar ook naar de persoonlijke ontwikkeling van studenten. Twee elementen zijn evenwel volgens het panel minder belicht in de visie. Het betreft de verschuiving binnen het verpleegkundige domein naar positieve gezondheidszorg en de uitwerking van integrated care buiten de klinische setting. Het

panel raadt bijgevolg aan om zowel de evolutie richting positieve gezondheidszorg, met inbegrip van preventief werken, alsook integrated care buiten de curatieve ziekenhuissetting sterker in de visie te integreren.

In overleg met het werkveld vertaalde de opleiding het domeinspecifieke leerresultatenkader (DLR) in veertien opleidingsspecifieke leerresultaten (OLR) en paste ze de leerresultaten aan in functie van de eigenheid van de opleiding. Zo kregen de verankering van de opleiding in de maatschappelijke realiteit van de grootstedelijke context (LO13), het leiderschap en de coachende houding (LO11) evenals de verwerving van onderzoekcompetenties (LO12) een sterker accent in de OLR. Het panel oordeelt dat de opleidingsspecifieke leerresultaten de domeinspecifieke leerresultaten afdekken. De opleiding maakt de link tussen de DLR en de OLR zichtbaar via de concordantiematrix. De beoogde OLR passen daarmee bij het niveau en de oriëntatie van een professionele bacheloropleiding (VKS 6) en sluiten aan bij de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld. Het panel vindt het daarnaast goed dat de leerresultaten gebaseerd zijn op de internationale CanMEDS -rollen en de rollen van het Nederlandse beroepsprofiel. De opleiding toont aan dat ze over het muurtje kijkt door te overleggen met andere Vlaamse hogescholen (o.m. over afstudeerprojecten, stage en toetsing) en op nationaal en internationaal vlak een benchmark uit te voeren (o.m. over de invulling van de stage). Hoewel de OLR afgetoetst werden met het werkveld, is het panel van mening dat de afstemming omtrent toekomstige evoluties in de gezondheidszorg nog beter kan. Dit is mogelijks te wijten aan het feit dat de jaarlijkse resonantievergadering, waar deze OLR besproken worden, door de coronapandemie niet heeft plaatsgevonden. Het panel moedigt de opleiding aan om de systematiek van de resonantievergaderingen zo snel mogelijk te hervatten ten einde de OLR nog sterker met het werkveld af te stemmen.

De OLR zijn uitgewerkt in gedragsindicatoren en verder vertaald naar leerdoelen per opleidingsonderdeel. Via de leerresultatenmatrix maakt de opleiding de koppeling tussen de OLR en de gedragsindicatoren enerzijds en de opleidingsonderdelen anderzijds zichtbaar. Deze leerresultatenmatrix is volgens het panel gedegen uitgewerkt en biedt een goed overzicht op welke rollen en competenties waar in het curriculum worden aangeboden. Met name de ontwikkeling van de leerlijn Kritische beroepsbeoefenaar toont volgens het panel mede het niveau 6 van de opleiding. Het panel merkt daarbij op dat de rollen en de OLR gedragen worden door het team van onderwijsgevenden en voldoende gekend zijn bij de studenten. Er is een duidelijke communicatie naar studenten toe over de leerdoelen via de ECTS-fiches, Canvas en via toelichting in de eerste lessen.

De opleiding voldoet aan de Europese richtlijn over de gereglementeerde beroepen (2005/36/EG-2013/55/EU). Conform de richtlijn wordt elke student verpleegkunde opgeleid tot ‘algemeen ziekenverpleger’ inzetbaar in de zeven zorgdomeinen. De Europese richtlijnen met betrekking tot het aantal uren stage, klinisch onderwijs in de zeven domeinen en het inrichten van contractstages in het vierde opleidingsjaar worden nageleefd. Voor het domein Moeder- en Kind voorziet men een alternatieve klinische werkvorm, gezien er onvoldoende stageplaatsen beschikbaar zijn in dit domein. In het opleidingsonderdeel ‘Internationale casuïstiek 2: Moeder & Kind’ voert één derde van de studenten een project uit binnen de eigen schoolomgeving, twee derde bij een buitenlandse partner (i.s.m. Marokko en Nederland).

Concluderend meent het panel dat de opleidingsspecifieke leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van een professionele bacheloropleiding en in overeenstemming zijn met de domeinspecifieke leerresultaten. De doelen van de opleiding sluiten aan bij de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld. Daarnaast voldoet de opleiding aan de Europese richtlijn over de gereglementeerde beroepen (2005/36/EG-2013/55/EU) en profileert ze zich als generieke bacheloropleiding verpleegkunde. Het panel besluit dat de kwaliteit wordt geborgd en kent de score voldoende toe aan generieke kwaliteitswaarborg 1 ‘Beoogd eindniveau’.

Generieke kwaliteitswaarborg 2 – Onderwijsleeromgeving

HET PANEL BEOORDEELT DE ONDERWIJSLEEROMGEVING VAN DE BACHELOR IN DE VERPLEEGKUNDE, INCLUSIEF HET FLEXTRAJECT, ALS VOLDOENDE.

De opleiding heeft een sterk didactisch concept, aldus het panel. Ze hanteert daarbij de drie stijlkenmerken die Erasmushogeschool vooropstelt voor een krachtige onderwijssetting: uitdagend en zelfgestuurd voor elke student, van een begeleidende naar een coachende rol voor onderwijsgevenden, en doordacht gebruikmakend van blended leren. De opleiding gebruikt deze stijlkenmerken om invulling te geven aan drie verschillende types leeromgeving met specifieke werk- en evaluatievormen: een ondersteunende leeromgeving ter bevordering van de deskundigheid van de studenten verpleegkunde, een geïntegreerde leeromgeving ter bevordering van de bekwaamheid van de studenten en een leeromgeving persoonsvorming ter bevordering van hun beroepsidentiteit. Deze aanpak resulteert in een grote variëteit aan werkvormen die geapprecieerd wordt door het panel, zoals hoorcolleges, low tot high-fidelity vaardigheids- en simulatieonderwijs, projectwerk en de diverse vormen van stage.

Aan de hand van een duidelijke leerresultatenmatrix stelt het panel vast dat de beoogde leerresultaten in leerdoelen en leerlijnen verwerkt zijn doorheen het curriculum. De opleiding hanteert zeven leerlijnen, gekoppeld aan de verpleegkundige rollen van het gehanteerde Nederlandse beroepsprofiel, afgeleid van de Can MEDSrollen: de leerlijnen Zorgverlener, Communicator, Educator, Samenwerkingspartner, Kritische beroepsbeoefenaar, Professional en Organisator. Daarbij is sprake van een logische opbouw over de vier opleidingsjaren: van gezonde naar zieke zorgvrager in een alsmaar complexer wordende omgeving. Cultuursensitiviteit en internationalisering zijn goed geïntegreerd binnen de opleidingsonderdelen internationale casuïstiek van de leerlijn Samenwerkingspartner. Het aanbod van buitenlandse projecten en stages wordt reeds in het eerste opleidingsjaar aan de studenten toegelicht. Het panel ziet ook een duidelijke integratie van de leerlijn Kritische beroepsbeoefenaar in de stageopdrachten van het curriculum. Via het opleidingsonderdeel persoonlijke en professionele ontwikkeling (POP) is er bovendien aandacht voor persoonlijke ontwikkeling van studenten en krijgen ze tevens de mogelijkheid hun eigen traject in handen te nemen via de leerdoelen op stage, keuzestages en keuzevakken. Daarnaast voorziet de opleiding via blended leren een mooie opbouw van leervormen binnen een opleidingsonderdeel. Zo is er bijvoorbeeld eerst een theorieles on campus, laat men studenten vervolgens thuis blended herhalen om tot slot studenten fysiek te laten terugkomen voor een oefenmoment of simulatieonderwijs. Het panel waardeert deze doordachte benadering van blended learning, waarbij de opleiding streeft naar een goede mix tussen online en contactonderwijs. De benadering is studentgericht en neemt zowel het praktische voordeel van online als de meerwaarde van sociale verbondenheid op de campus in rekening, aldus het panel.

De stage staat centraal in de opleiding verpleegkunde. Elke stage is gekoppeld aan één of meerdere verpleegkundige rollen. De stagecoördinator bewaakt dat iedere student in de eerste drie opleidingsjaren alle zorgdomeinen doorlopen heeft. Vanaf het derde opleidingsjaar kunnen studenten zich verdiepen in een bepaald domein naar keuze in de domeinstage, contractstage en/of de internationale stages. Het panel erkent de meerwaarde van de diverse vormen van stage en prijst daarnaast ook de integrated care (IC) stage. Tijdens de IC stage werken de studenten samen met een interprofessioneel team van bijvoorbeeld artsen en kinesitherapeuten en dienen ze zelf de totaalzorg te organiseren, te coördineren alsook kritisch te analyseren. Dit functioneren in team binnen een interprofessioneel kader is volgens het panel een uitstekende voorbereiding op het toekomstige verpleegkundige beroep. Het totaal aantal uren te doorlopen stage is in het flextraject hetzelfde als in het regulier traject. In het flextraject is er wel meer aandacht voor planning op maat (op vlak van spreiding en plaats) en zijn de deadlines voor stage-opdrachten flexibeler.

De opleiding integreert onderzoek in het curriculum aan de hand van de leerlijn Kritische beroepsbeoefenaar en de opleidingsonderdelen EBN. Deze leerlijn wordt zowel verticaal opgebouwd, waarbij studenten de nodige kennis, vaardigheden en attitude verwerven, als horizontaal bestendigd binnen andere opleidingsonderdelen. Het panel merkt op dat de opleiding bewust niet voor een individuele bachelorproef kiest, maar in plaats daarvan voor twee afstudeerprojecten: Afstudeerproject 1 (AP1), zijnde een groeps-onderzoeksproject, en Afstudeerproject 2 (AP2), zijnde een individuele opdracht op basis van eigen casuïstiek. Volgens het panel - mede

op basis van opmerkingen van studenten - kan de eigenheid van de individuele student nog meer ruimte krijgen in AP1. De studenten hebben slechts de keuze tussen een beperkt aantal onderwerpen. De onderwerpen zijn volgens het panel teveel gericht op het eigen curriculum - zoals onderzoek naar het product van positieve gezondheidszorg in de opleiding - en te weinig op de praktijk. De onderwijsgevenden van dit vak houden de onderwerpkeuze naar eigen zeggen beperkt om elk onderwerp te laten aansluiten op in de praktijk lopende onderzoeksprojecten. Het panel suggereert toch om in overleg met het werkveld een grotere keuze aan praktijkgerichte onderwerpen beschikbaar te maken in verschillende zorgdomeinen, zodat studenten meer kunnen kiezen op basis van persoonlijke voorkeur.

Op het vlak van onderzoek werkt de opleiding binnen het kenniscentrum Brussels Expertise Centre for Healthcare Innovation (BruCHI) samen met de opleiding vroedkunde om onderzoeksprojecten op poten te zetten die gebruikmaken van simulatie. Zo is hier bijvoorbeeld de module 'omgaan met suïcide' ontwikkeld, die zowel binnen de eigen opleiding als bij andere Vlaamse opleidingsmodules geïmplementeerd zal worden. Het panel merkt op dat het aantal FTE binnen onderzoek nog beperkt is (0.50 FTE structureel onderzoeker en 0.50 FTE senior onderzoeker), maar dat er desondanks veel initiatief wordt genomen om onderzoeksprojecten in te dienen en samenwerkingsverbanden met andere hoger onderwijsinstellingen (zoals VUB) aan te gaan.

De instroomcijfers duiden op een diversiteit van nieuwe studenten, waarvan ongeveer 28% afkomstig uit ASO, 39% uit TSO en 30% uit BSO voor academiejaar 2021-2022. De opleiding heeft ook plannen om samen te werken met het 7de jaar BSO van het secundair onderwijs teneinde de instroom te verbeteren. Opvallend bij de instroomcijfers is dat er voor dit academiejaar geen studenten zijn die het verkort traject vroedkunde of HBO5 verpleegkunde volgen. De opleiding geeft aan dat dit komt omdat ze – naar eigen zeggen - een strikte interpretatie van de Europese richtlijn (2005/36/EG-2013/55/EU) hanteren waarbij brugstudenten verschillende stages dienen te doen teneinde hen kennis te laten maken met de diverse verpleegkundige domeinen. Het panel vindt het jammer dat de instroomcijfers voor de verkorte trajecten laag zijn, maar waardeert tegelijkertijd dat de opleiding de EU-normen en de kwaliteitslat hoog in het vaandel draagt. Op vlak van doorstroom ziet het panel veel uitval, vooral van BSO-instromers. Het panel erkent de diverse initiatieven die de opleiding reeds neemt om dit op te vangen zoals zomercursussen en een sterk studentvolgsysteem. Wat betreft het studentvolgsysteem worden bijvoorbeeld zowel intaketesten voor motivatie en taal, als tussentijdse toetsen voor theorievakken georganiseerd. Op basis van deze resultaten worden studenten al dan niet doorverwezen naar individuele studiebegeleiding. Gezien de instroom van verschillende niveaus, voorziet de opleiding bijkomend differentiatie van leervormen; sterke studenten kunnen direct verder met geavanceerde oefeningen, andere studenten worden intensiever begeleid en kunnen gebruik maken van hulpmiddelen zoals trefwoordenlijsten, aangepaste begrippenkaders, etc. De opleiding nodigt studenten die stoppen met de opleiding uit op een exitgesprek, maar weinig studenten gaan op deze uitnodiging in. Ondanks de inspanningen op vlak van doorstroom, ziet het panel nog ruimte om de hoge uitvalcijfers sterker te monitoren en te reflecteren welke inspanningen daarbij al dan niet tot resultaat leiden.

De studenten zijn erg positief over de opleidingsspecifieke studentenbegeleiding en de individuele aanpak van zowel docenten als studentenbegeleiders. Ze zien de kleinschaligheid van de opleiding als een belangrijk voordeel qua toegankelijkheid van de studentenbegeleiding en weten goed bij wie ze voor wat terecht kunnen. De studenten zijn bovendien uitgesproken positief over de studentenbegeleider, de stagecoördinator én de kwaliteitscoördinator die hen geregeld uitnodigt in het kader van studentenbetrokkenheid. Studenten geven aan dat ze via de studentenbegeleider goed hun weg vinden naar het centrale aanbod van EhB inzake workshops over stressbestendigheid, faalangst, studieplanning, etc. Het panel benadrukt dat de studentenbegeleiding een sterkte is van de opleiding. Psychosociale ondersteuning wordt niet intern aangeboden, maar de hogeschool zorgt er wel voor dat studenten snel op afspraak kunnen bij externe partners. Er zijn daarbij ook mogelijkheden tot terugbetaling voor studenten met een moeilijke financiële situatie. Het panel moedigt deze inspanningen voor toegankelijke psychosociale begeleiding bij externe partners nog verder aan.

Het programma van de opleiding verpleegkunde is studeerbaar volgens de studenten. Positieve factoren die ze daarbij noemen zijn de goede opbouw van het programma en de studie-informatiefiches met heldere informatie over de gedragsindicatoren, examenleerstof en examenopbouw per opleidingsonderdeel. Ook de uitgebreide mogelijkheden voor tijds- en plaatsonafhankelijk leren, bijvoorbeeld via blended onderwijs en het oefenen met materiaal thuis, verhogen de studeerbaarheid. Dit wordt ook zo erkend door het panel. De studenten ervaren de

periode in het tweede opleidingsjaar met eerst stage en meteen daaropvolgend examens evenwel als zwaar. De studenten geven dan ook aan dat de zwaarte van het programma niet altijd het gevolg is van de leerstof, maar vaak de combinatie leerstof en stage betreft.

Qua leeromgeving ziet het panel dat de huidige praktijk- en leslokalen verouderd maar voldoende ingericht zijn. Het panel heeft echter vertrouwen in de plannen van de EhB-directie met betrekking tot de geplande renovatie en het ontwikkelen en inrichten van een toekomstgerichte campus en vindt het goed dat daarbij ook de nodige aandacht is voor blended leren. Daarnaast stelt het panel vast dat de opleiding de momenteel verouderde leeromgeving tracht te compenseren met diverse andere oefenkansen, zoals de simulatieoefeningen. Verder zijn de praktijklokalen goed uitgerust met modern en voldoende materiaal waarmee studenten zelfstandig kunnen oefenen en krijgen studenten een eigen materiaalpakket ter beschikking voor oefening thuis. Ook de online leeromgeving Canvas en het programma 'Onstage' dat gebruikt wordt voor de stage zijn prima in orde volgens het panel. Het studiemateriaal is bovendien up to date: naast een boekenlijst met standaardwerken, hebben studenten immers ook toegang tot de Pearson online omgeving die zeer informatief is. De opleiding doet voorts inspanningen om binnen de beschikbare mogelijkheden zoveel mogelijk aan simulatieonderwijs te doen. Het panel vindt het goed dat in het BIC Sim ook maximaal ingezet wordt op interprofessioneel werken. Het panel adviseert de opleiding om ook voldoende met dit interprofessioneel werken rekening te houden bij de uitbreiding van het praktijkdeel. Verder is het volgens het panel van belang de praktijk- en simulatielokalen niet alleen te richten op fysieke aspecten in een ziekenhuissetting, maar ook op het oefenen van gespreksvaardigheden in bijvoorbeeld de setting van een thuissituatie of een psychiatrisch ziekenhuis. Het panel spoort de opleiding aan om deze vernieuwingen in infrastructuur en hernieuwde campus als opportuniteit aan te grijpen om zich nog sterker te profileren als opleiding verpleegkunde in Brussel en Vlaanderen.

Internationalisering is een sterk punt van de opleiding en kent volgens het panel een mooie variëteit van vormen. Dit is vooral uitgewerkt binnen het opleidingsonderdeel internationale casuïstiek, dat in elk opleidingsjaar terugkomt en omvat onder meer het kennismaken met de Franstalige zorgvrager, stages in de Brusselse context, projectwerking met buitenlandse partners, internationalisatie@home en studentenmobiliteit. Het keuzevak transcultural nursing dat in het vierde opleidingsjaar in het Engels wordt gedoceerd is een troef en sluit goed aan bij de focus op cultuursensitieve zorg van de opleiding. De uitgaande studentenmobiliteit gaat in stijgende lijn, bijvoorbeeld richting Duitsland (waar aandacht is voor palliatieve zorg) en Porto (inspirerend inzake rampengeneeskunde), hoewel het aantal studenten dat effectief een stage doet in het buitenland, 15 voor het academiejaar 2021-2022, volgens het panel laag blijft. Het panel apprecieert wel ten zeerste dat de opleiding veel inspanningen doet, onder andere door het aanvragen van beurzen, om waar mogelijk financiële ondersteuning aan de studenten te bieden. Wat betreft uitgaande docentenmobiliteit, kent deze een langzame stijging met 14 geplande bezoeken voor het academiejaar 2021-2022. Het panel vindt het inzetten op uitgaande duo's van docenten een goedgekozen strategie om de motivatie te verhogen. Het panel moedigt de opleiding aan om studenten nog meer te motiveren naar het buitenland te trekken door de buitenlandse stageplaatsen – ook buiten Europa – sterker in de verf te zetten en de mogelijkheden tot financiële ondersteuning voldoende aan de studenten kenbaar te maken. Daarnaast vindt het panel het jammer dat de interculturele competenties onvoldoende meetbaar worden gemaakt. In 2017 deed de opleiding een curriculummapping aan de hand van de Tool for Assessing Cultural Competence Training. Structurele metingen zouden echter op een meer objectieve manier zichtbaar kunnen maken hoe studenten groeien in interculturele vaardigheden. Het panel geeft het advies op zoek te gaan naar structurele meetinstrumenten voor interculturele sensitiviteit en deze te verwerken in het curriculum (bijvoorbeeld door een voor- en eindmeting te koppelen aan het reflectieverslag van het POP opleidingsonderdeel).

Het team van onderwijsgevenden is vakinhoudelijk en onderwijskundig erg bekwaam. Een groot deel van de onderwijsgevenden is werkzaam in verschillende domeinen van de verpleegkundige sector. De onderwijsgevenden geven aan dat de werkdruk hoog is, maar acceptabel. Dit komt mede door de uitgebreidheid van het team, de relatief kleine aanstellingen en de hoge mate van samenwerking, wat positief geëvalueerd wordt door het panel. Het opleidingsteam omvat 13,64 FTE, waarvan de grote kern, 12.22 FTE, bestaat uit (praktijk-)lectoren. De overige FTE is gereserveerd voor gastdocenten, alsook (zoals eerder vermeld) een beperkt percentage voor onderzoek. Daarnaast zorgt het samenwerken in vakgroepen - elk opleidingsonderdeel is een gedeelde verantwoordelijkheid - ervoor dat de werkdruk verdeeld blijft. Het panel ziet dat de onderwijsgevenden een sterke binding hebben met elkaar en een echt team vormen. Dit onderwijzend team is

de laatste jaren bovendien sterk geprofessionaliseerd inzake cultuursensitiviteit, kwaliteitsborging van het les- en examenmateriaal, coaching, blended leren, etc. Het panel vindt het goed dat er voor professionaliseringsinitiatieven een goede samenwerking is met de centrale diensten van EhB (bijvoorbeeld de bijscholing taalontwikkelend lesgeven). Het panel stelt tevens een sterke samenhang en wederzijdse appreciatie vast tussen het team van onderwijsgevenden enerzijds, en de kwaliteitszorgcoördinator, onderwijsondersteuner en stagecoördinator, anderzijds. Studenten zijn ook tevreden over de bereikbaarheid van de onderwijsgevenden en zien hen als een rolmodel en coach.

De interne kwaliteitsbewaking is mede geënt op studentenbetrokkenheid, wat goed is volgens het panel. Studenten worden systematisch bevraagd over de werking en inhouden van de opleiding via een online studentenbevraging en jaarlijkse focusgesprekken met de kwaliteitscoördinator. Het feit dat deze kwaliteitscoördinator goed gekend is bij de studenten zorgt voor een vinger aan de pols. Zo was er tijdens de coronaperiode in de focusgespreken de nodige aandacht voor het welzijn van de studenten. Ook bij de vernieuwing van het curriculum, van drie naar vier opleidingsjaren, werden studenten in de gelegenheid gesteld om feedback te geven. Studenten hebben tevens het gevoel dat er naar hun input wordt geluisterd en dat er helder wordt teruggekoppeld over wat daarvan al dan niet tot actie zal leiden en waarom. Het panel ziet ook dat de opleiding de peer review van 2018 heeft aangegrepen om enkele verbeteringen door te voeren. Met name op vlak van kwaliteitszorg, samenwerking met andere partners en blended leren is sterk ingezet. De opleiding stelt zich lerend op met een grote bereidheid tot het ontvangen van kritiek en een hoge inzet om hiermee aan de slag te gaan.

Concluderend meent het panel dat de huidige leeromgeving voldoende oefenkansen biedt aan de studenten en dat er een sterke samenhang is tussen de opleidingsspecifieke leerresultaten en de uitwerking van verschillende leerlijnen, zoals de leerlijn cultuursensitiviteit, evidence based nursing en de professionele en persoonlijke ontwikkeling doorheen het programma. Het didactisch concept dat gehanteerd wordt is onderbouwd en draagt bij tot sterktes van de opleiding, zoals de inzet op blended leren, het interprofessioneel werken in de integrated care stage, het uitgebreide studentvolgsysteem en de goede omkadering van studenten door het team van onderwijsgevenden en studiebegeleiders. Eén van de belangrijkste aanbevelingen van het panel is om de hoge uitvalcijfers nauwlettend te monitoren en beter op te volgen welke inspanningen daarbij al dan niet tot resultaat leiden. Het panel besluit dat de kwaliteit van de opleiding wordt geborgd en kent de score voldoende toe aan generieke kwaliteitswaarborg 2 ‘Onderwijsleeromgeving’.

Generieke kwaliteitswaarborg 3 – Gerealiseerde eindniveau

HET PANEL BEOORDEELT HET GEREALISEERDE EINDNIVEAU VAN DE BACHELOR IN DE VERPLEEGKUNDE, INCLUSIEF HET FLEXTRAJECT, ALS VOLDOENDE.

De opleiding verpleegkunde gaat uit van een eigen toetsbeleid dat in lijn ligt met het centrale toetsbeleid van EhB. Het opleidingsspecifiek toetsbeleid vertrekt vanuit het didactisch concept en houdt bij de keuze van evaluatievormen rekening met de drie verschillende types leeromgevingen. De afstemming tussen de evaluatievormen, de leerresultaten en de gedragsindicatoren wordt per opleidingsonderdeel bewaakt via de OLOD-mapping. Dit vertaalt zich in de keuze om doorheen de leerlijnen gradueel meer aandacht te geven aan geïntegreerd toetsen. Concreet betekent dit dat gaandeweg wordt overgegaan van enkelvoudige evaluatievormen zoals schriftelijke, mondelinge en praktijkexamens naar meer geïntegreerde evaluatievormen zoals integratie-examens, afstudeerprojecten, reflectieverslagen en permanente evaluatie. Het panel waardeert deze kwalitatieve mix van evaluatievormen en oordeelt dat studenten op een gepaste manier worden beoordeeld.

Studenten worden op de hoogte gesteld van de leerdoelen per vak op Canvas. Ook via hun persoonlijk en professioneel ontwikkelingsplan maken studenten kennis met het leerresultatenkader. De relatie tussen de opleidingsonderdelen, de leerresultaten en de evaluatievormen is opgenomen in de ECTS-fiches die toegankelijk

vertaald zijn in studie-informatiefiches. Deze fiches bieden studenten heldere informatie over de evaluatievorm, eventuele leerstof, en gehanteerde verbetercriteria per opleidingsonderdeel. Voorbeeldvragen zijn ter beschikking en vooral in de Zorgverlener en Kritische beroepsbeoefenaar leerlijnen merkt het panel een consequent gebruik van matrices en checklists op, die transparant zijn naar studenten toe.

Het panel is van mening dat de evaluatie op een betrouwbare, transparante en valide manier verloopt. De toetscommissie borgt de kwaliteit van de toetsing. Het panel ziet dat de opleiding de laatste jaren hard gewerkt heeft richting een kwaliteitsvol toetsbeleid, getuige de recente ontwikkelingen van toetsmatrijzen, rubrics en de toetscommissie zelf. De toetscommissie werkt vraaggestuurd en heeft een adviserende functie. Bijkomend evalueren ze om de vier jaar structureel de toetsingskwaliteit per opleidingsonderdeel. Deze commissie adviseert en ondersteunt docenten bij het ontwikkelen, uitvoeren en beoordelen van toetsen. Het panel meent dat de werking van deze toetscommissie nog verder geformaliseerd kan worden. Ze adviseert om hun louter adviserende bevoegdheid uit te breiden naar een beslissingsbevoegdheid m.b.t. de kwaliteit van toetsing. Het panel suggereert ook om vaker dan om de vier jaar structurele evaluaties door te voeren en om niet-vraaggestuurd advies te geven. Het blijvend inzetten op de professionalisering van de betrokken lectoren op vlak van kwaliteitszorg is daarbij essentieel, aldus het panel.

Naast de toetscommissie is er ook een gedragscommissie die wordt ingeschakeld wanneer een student niet slaagt voor een theoretisch of praktisch examen. Hier wordt grondig besproken of en onder welke voorwaarden deze student zijn stage mag aanvatten. Dit vindt het panel positief voor de continuïteit van het studietraject van de student en tevens qua veiligheid op stage.

De beoordeling van de stage verloopt aan de hand van de zeven CanMeds rollen. Het panel is van oordeel dat de studenten getoetst worden op het beoogde niveau, namelijk dat van de beginnende beroepsbeoefenaar. De afstemming tussen de beoordeling van de opleiding en de beoordeling van de stagementor kan echter beter volgens het panel. Naar aanvoelen van de studenten is er soms discrepantie in beoordeling tussen verschillende stageplaatsen en ook het werkveld was vragende partij voor meer ondersteuning. Het panel raadt ten zeerste aan dat de opleiding het werkveld nog sterker ondersteunt bij de beoordeling door concreter te communiceren wat de evaluatiecriteria en verwachtingen zijn met betrekking tot de verschillende rollen in elk opleidingsjaar. Daarnaast moedigt het panel de plannen van de opleiding rond het hervormen en digitaliseren van de stage-evaluatie in het online volg- en registratiesysteem Onstage verder aan.

Het panel oordeelt dat studenten via zowel Afstudeerproject 1 als Afstudeerproject 2 het gewenste eindniveau halen. Het eindproduct van AP1 omvat een groepspaper. Zoals eerder vermeld adviseert het panel om het werkveld te betrekken in de onderwerpkeuze van AP1. Ook in de beoordeling van het AP1 is betrokkenheid van het werkveld aan te raden, teneinde de onderzoeksresultaten beter in de praktijk binnen te brengen. AP2 omvat een individuele mondelinge proef waarbij integratie van de opgedane kennis, vaardigheden en attitude van de vier deeltrajecten wordt toegepast op een casus. De opleiding heeft het idee om de twee afstudeerprojecten aan te vullen met een derde aspect, namelijk een praktijktoets in het simulatiecentrum BIC Sim. Het panel juicht deze plannen toe, gezien zowel de praktische toepassing van de vaardigheden als de individuele kwaliteiten van de student op die manier zeer goed getoetst kunnen worden. Het panel adviseert om het derde afstudeerproject met aandacht voor de verschillende domeinen en rollen uit te werken en daarbij ook breder te denken dan de curatieve ziekenhuissetting.Het werkveld is tevreden over het afstudeerniveau. Ze benoemen de verandering van drie naar vier opleidingsjaren als een duidelijke meerwaarde. De studenten die opgeleid zijn met het nieuwe beroepsprofiel zijn breed inzetbaar op de arbeidsmarkt. 75% van de studenten krijgt een job aangeboden tijdens de studie. Het panel oordeelt dat de opleiding een goede voorbereiding op het werkveld voorziet, alsook richting doorstroom naar verdere opleidingen. Bijna de helft van de alumni (46% in 2021) volgt een vervolgopleiding. Studenten geven zelf aan dat zij de nodige competenties hebben meegekregen voor levenslang leren, met name om zichzelf te kunnen bijscholen en specialiseren. Het panel vindt evenwel dat de focus van de opleiding nog sterker gericht mag zijn op de uitstroom van verpleegkundigen die buiten de curatieve ziekenhuissetting aan de slag gaan, met nog meer aandacht voor bijvoorbeeld zorgvragers met een verstandelijke beperking.

De alumniwerking en betrokkenheid van het werkveld bij de opleiding dient nog sterker uitgewerkt te worden, volgens het panel. De opleiding houdt momenteel binding met het werkveld via de mentorenopleiding, waar zowel de opleidingsvisie als de aanpak van de stage wordt besproken. De opleiding heeft contact met de alumni

via een facebookgroep. Er is een jaarlijkse resonantievergadering, maar die heeft ten tijde van corona niet plaatsgevonden. Het panel stelt vast dat zowel de alumni als het werkveld vragende partij zijn voor meer uitwisseling met de opleiding op vlak van onderwijsconcept en bij- en nascholingen. Het werkveld toont bijvoorbeeld interesse in het project rond suïcidepreventie en het simulatiecentrum BIC Sim. Het panel beveelt aan om de resonantievergaderingen zo snel mogelijk terug op te starten. Op die manier kan de opleiding monitoren wat de wensen en verwachtingen van alumni en werkveld zijn, bijvoorbeeld met betrekking tot keuzevakken in het vierde jaar, alsook de vorming aan derden. Dit laatste kan bovendien een opportuniteit voor de opleiding zijn om extra inkomsten te genereren.

Concluderend meent het panel dat de kwalitatieve mix van evaluatievormen in lijn ligt met het didactisch concept van de opleiding. De toetsing verloopt op een betrouwbare, transparante en valide manier en wordt voldoende geborgd. Studenten behalen het gewenste eindniveau in de stage, afstudeerproject 1 en afstudeerproject 2. De afgestudeerden zijn breed inzetbaar op de arbeidsmarkt als algemeen verpleegkundigen. Het panel formuleert aanbevelingen om blijvend in te zetten op de uitwerking van het toetsbeleid, alsook om de evaluatiecriteria van de stage sterker te communiceren naar het werkveld toe. De alumniwerking en betrokkenheid van het werkveld bij de opleiding dient volgens het panel nog sterker uitgewerkt te worden. Het panel besluit dat de kwaliteit wordt geborgd en kent de score voldoende toe aan generieke kwaliteitswaarborg 3 ‘Gerealiseerd eindniveau’.

Eindoordeel

Vermits generieke kwaliteitswaarborg 1 als voldoende wordt beoordeeld, generieke kwaliteitswaarborg 2 als voldoende en generieke kwaliteitswaarborg 3 als voldoende, is het eindoordeel van de opleiding Bachelor in de verpleegkunde, conform de beslisregels, voldoende.

Vermits generieke kwaliteitswaarborg 1 als voldoende wordt beoordeeld, generieke kwaliteitswaarborg 2 als voldoende en generieke kwaliteitswaarborg 3 als voldoende, is het eindoordeel van het flextraject van de opleiding Bachelor in de verpleegkunde, conform de beslisregels, voldoende.

Overzicht goede praktijken

GENERIEKE KWALITEITSWAARBORG 1 – BEOOGD EINDNIVEAU

- De opleiding heeft veel aandacht voor cultuursensitieve zorg en hanteert een breed concept van diversiteit.
- Studenten waarderen de warme en pluralistische visie van de opleiding.
- De beoogde OLR passen bij het niveau en de oriëntatie van een professionele bacheloropleiding (VKS 6) en sluiten aan bij de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld.
- De opleiding toont dat ze over het muurtje kijkt door te overleggen met andere Vlaamse hogescholen en op nationaal en internationaal vlak een benchmark uit te voeren.

GENERIEKE KWALITEITSWAARBORG 2 – ONDERWIJSLEEROMGEVING

- De opleiding heeft een sterk didactisch concept.
- Er is een sterke samenhang tussen de opleidingsspecifieke leerresultaten en de uitwerking van verschillende leerlijnen.
- De variëteit aan werkvormen is groot en de visie op blended leren is doordacht.
- Er is aandacht voor de persoonlijke ontwikkeling van studenten via het POP. Studenten hebben ook de mogelijkheid hun eigen traject in handen te nemen via de leerdoelen op stage, keuzestages en -vakken.
- De integrated care stage, inclusief het interprofessioneel samenwerken, is een uitstekende manier om voorbereid te worden op het toekomstige verpleegkundige beroep.
- De opleiding heeft een sterk studentvolgsysteem en een differentiatie van leervormen naar verschillende niveaus van instroom.
- De individuele studentenbegeleiding is een sterkte van de opleiding.
- Het is goed dat in het BIC Sim maximaal ingezet wordt op interprofessioneel werken.
- Internationalisering is een sterk punt van de opleiding en kent een mooie variëteit van vormen. Het keuzevak transcultural nursing is een troef.
- Op vlak van docentenmobiliteit is het inzetten op uitgaande docentenduo's een goedgekozen strategie.
- Voor professionaliseringsinitiatieven is er een goede samenwerking met de centrale diensten van EhB. Er bestaat een sterke samenhang tussen het team van onderwijsgevenden enerzijds, en de kwaliteitszorgcoördinator, onderwijsondersteuner en stagecoördinator, anderzijds.
- De interne kwaliteitsbewaking is geënt op studentenbetrokkenheid. Studenten hebben het gevoel dat er naar hun input wordt geluisterd en dat er voldoende helder wordt teruggekoppeld.

GENERIEKE KWALITEITSWAARBORG 3 – GEREALISEERD EINDNIVEAU

- Het panel waardeert de kwalitatieve mix van evaluatievormen in lijn met het didactisch concept.
- De opleiding heeft de laatste jaren hard gewerkt richting een kwaliteitsvol toetsbeleid, getuige de recente ontwikkelingen van toetsmatrijzen, rubrics en de toetscommissie zelf.
- Bij de beoordeling van de stage worden studenten getoetst op het beoogde niveau van beginnende beroepsbeoefenaar.
- De afgestudeerden zijn breed inzetbaar op de arbeidsmarkt als algemeen verpleegkundigen. Het werkveld is tevreden over het afstudeerniveau en benoemt de verandering van drie naar vier opleidingsjaren als een duidelijke meerwaarde.

Overzicht aanbevelingen

GENERIEKE KWALITEITSWAARBORG 1 – BEOOGD EINDNIVEAU

- Integreer de evolutie richting positieve gezondheidszorg alsook integrated care buiten de curatieve ziekenhuissetting sterker in de visie.
- Start de systematiek van de resonantievergaderingen terug op teneinde de OLR sterker met het werkveld af te stemmen.

GENERIEKE KWALITEITSWAARBORG 2 – ONDERWIJSLEEROMGEVING

- De persoonlijke voorkeur van de studenten dient meer ruimte te krijgen in AP1. Maak in overleg met het werkveld een grotere keuze aan praktijkgerichte onderwerpen beschikbaar in verschillende zorgdomeinen.
- Monitor de hoge uitvalcijfers nog sterker en volg op welke inspanningen al dan niet tot resultaat leiden.
- Houd bij de uitbouw van praktijk- en simulatielokalen niet alleen rekening met fysieke aspecten in een ziekenhuissetting, maar ook met het oefenen van gespreksvaardigheden in bijvoorbeeld de setting van een thuissituatie of een psychiatrisch ziekenhuis.
- Grijp de vernieuwingen in infrastructuur en de hernieuwde campus aan als opportuniteit voor een sterkere profilering van de opleiding in Brussel en Vlaanderen.
- Motiveer studenten nog meer om naar het buitenland te trekken door de buitenlandse stageplaatsen – ook buiten Europa – sterker in de verf te zetten en de mogelijkheden tot financiële ondersteuning voldoende aan de studenten kenbaar te maken.
- Ga op zoek naar structurele meetinstrumenten voor interculturele sensitiviteit en verwerk deze in het curriculum (bijvoorbeeld door een voor- en eindmeting te koppelen aan het reflectieverslag van het POP opleidingsonderdeel).

GENERIEKE KWALITEITSWAARBORG 3 – GEREALISEERD EINDNIVEAU

- Formaliseer de werking van de toetscommissie. Breid hun louter adviserende bevoegdheid uit naar een beslissingsbevoegdheid m.b.t. de kwaliteit van toetsing. Reflecteer ook over de optie om vaker evaluaties door te voeren dan om de vier jaar en om niet-vraaggestuurd advies te geven.
- Blijf inzetten op de professionalisering van de betrokken lectoren op vlak van kwaliteitszorg.
- Ondersteun het werkveld nog sterker bij de beoordeling van de stage. Dit kan onder meer door concreter te communiceren over wat de evaluatiecriteria en verwachtingen zijn met betrekking tot de verschillende rollen in elk opleidingsjaar.
- Zet de plannen rond het hervormen en digitaliseren van de stage-evaluatie in Onstage door.
- Betrek het werkveld sterker in de onderwerpkeuze en beoordeling van AP1.
- Werk het derde afstudeerproject uit met aandacht voor de verschillende domeinen en rollen, denk hier ook breder dan de curatieve ziekenhuissetting.
- Wees nog meer aandachtig voor de uitstroom van verpleegkundigen die buiten de curatieve ziekenhuissetting aan de slag gaan.
- Werk de alumniwerking en werkv veldbetrokkenheid bij de opleiding sterker uit.

BIJLAGEN

Bijlage 1: Administratieve gegevens

Naam van de instelling	Erasmushogeschool Brussel
Adres, telefoon, e-mail, website instelling	Nijverheidskaai 170 1070 Anderlecht 00 32 (0)2 523 37 37 info@ehb.be http://www.erasmushogeschool.be
Naam, functie, telefoon, e-mail contactpersoon	Aina Callaert diensthoofd kwaliteitszorg 0032 (0)2 559 15 92 aina.callaert@ehb.be
Naam opleiding (graad, kwalificatie)	Bachelor in de verpleegkunde
Afstudeerrichtingen	n.v.t.
Niveau en oriëntatie	VKS 6 Professioneel gerichte bachelor
(Delen van) studiegebied(en)	Gezondheidszorg
Onderwijstaal	Nederlands
De vestiging(en) waar de opleiding wordt aangeboden	Brussel-Hoofdstad
Studieomvang (in studiepunten)	240 studiepunten
Opleidingsvarianten	Regulier traject (240 studiepunten) Traject voor werkstudenten: Flextraject (240 studiepunten) Flextraject voor studenten met een HBO5-diploma verpleegkunde (150 studiepunten) Flextraject voor studenten met een bachelordiploma vroedkunde (120 studiepunten)

Bijlage 2: Beknopte biografie panelleden

Els Mulder (voorzitter van het panel) is momenteel werkzaam als instituutsbrede opleidingsmanager in het Instituut voor Bewegingsstudies van Hogeschool Utrecht. Het instituut kent de bacheloropleidingen Fysiotherapie en Oefentherapie en Masteropleiding Fysiotherapie (specifiek) en Masteropleiding Fysiotherapie en Innovatie van zorg. Daarnaast is ze voorzitter van het landelijke netwerk van de Master Fysiotherapie opleidingen. Ze studeerde Verpleegkunde aan de Hanzehogeschool in Groningen (1981-1985), rondde de opleiding kinderverpleegkunde af en werkte als gespecialiseerd kinderverpleegkundige en in de Universitaire Medische Centra van Groningen en Maastricht. Ze was onder andere werkzaam op de afdelingen kinderoncologie en neonatologie (1985-1992). Aan de Universiteit Maastricht studeerde zij Gezondheidswetenschappen (drs), met als afstudeerrichting Beleid en Management (1988-1992). Voorts was zij werkzaam als hogeschooldocent aan Hogeschool Zuyd Maastricht, specifiek de opleiding Sociaal Pedagogische Hulpverlening (SPH). Vanaf 1997 is ze werkzaam als docent, projectleider en opleidingsmanager aan Hogeschool Utrecht, gedurende een lange periode bij het instituut voor Verpleegkundige studies, opleiding Verpleegkunde voltijd, deeltijd en duaal, en vanaf 2010 bij het Instituut voor Bewegingsstudies. Aan de Universiteit Tilburg rondde zij in 2012 haar Executive Master Management and Organisation af (MMO/ MSc). Vanaf 2010 is ze vanuit de NVAO en VLUHR regelmatig werkzaam als respectievelijk voorzitter en panellid van diverse auditpanels, ten behoeve van opleidingsaccreditaties in Nederland en Vlaanderen.

Edwin Hagenbeek is sinds 2002 werkzaam als docent verpleegkunde en sociologie aan Hogeschool Utrecht. Hij is verpleegkundige en medisch antropoloog. Vanaf 2010 is hij coördinator internationalisering bij de bachelor verpleegkunde. Hij heeft deelgenomen aan het ontwikkelen van verschillende curricula en had zitting in de curriculum commissie tot 2016. Sinds 2018 is hij programmadirecteur van de Summerschool "21st-century skills for healthcare professionals". Hierdoor heeft hij heel wat ervaring en expertise met betrekking tot didactiek, curriculumontwerp en onderwijsinnovatie, gecombineerd met vakinhoudelijke kennis en een expertise in het veld van de medische antropologie. Edwin Hagenbeek beschikt over een internationaal perspectief op het onderwijs en het vakgebied en is auteur van diverse boeken over interculturele communicatie in gezondheidszorg.

Peter Warrie is sinds 1987 werkzaam in het Psychiatrisch Ziekenhuis St-Alexius in Grimbergen. Momenteel is hij Directeur Patiëntenzorg (sinds 2019). Door de verschillende functies die hij doorheen zijn carrière heeft uitgevoerd, beschikt hij over diepgaande domeingebonden kennis en werkveldervaring. Als directeur kan hij bovendien goed inschatten wat het werkveld verwacht van een afgestudeerde verpleegkundige. Peter Warrie heeft bovendien een expertise uitgebouwd in het specifieke zorgdomein van de psychiatrische verpleegkunde. Daarnaast was dhr. Warrie commissielid van de peer review (externe component van de regie van EhB) van de opleiding in 2018. Door deze ervaring heeft hij al een eerste ervaring met een onderwijskundige audit.

Kirina Allaert is derdejaarsstudent Bachelor in de verpleegkunde aan HOGENT. Ze neemt verschillende engagementen op als studentenvertegenwoordiger van de opleiding verpleegkunde (lid van het opleidingsbureau, lid van de opleidingscommissie en lid van de werkgroep onderwijs). Ook heeft ze een mandaat binnen de departementale studentenraad gezondheidszorg van Revolte.

Bijlage 3: Bezoekschema

Dag 1: woensdag 9 maart 2022

10:00	-	12:30	Intern beraad en lunch
12:30	-	13:30	Gesprek met opleidingsverantwoordelijken
13:30	-	14:00	Intern overleg
14:00	-	15:00	Gesprek met studenten
15:00	-	15:45	Intern overleg
15:45	-	16:45	Gesprek met docenten
16:45	-	17:30	Gesprek met onderwijsondersteuners
17:30	-	18:00	Intern overleg
18:00	-	19:00	Gesprek met alumni en beroepenveld
19:00			Avondmaal

Dag 2: donderdag 10 maart 2022

9:00	-	9:45	Bezoek faciliteiten
9:45	-	10:30	Inkijken leermateriaal
10:30	-	11:15	Gesprek met docenten (focus op eindniveau)
11:15	-	12:15	Spreekuur
12:15	-	14:15	Middagmaal + intern overleg
14:15	-	15:45	Gesprek met opleidingsverantwoordelijken
15:45	-	16:45	Afsluitend beraad
16:45			Mondelinge rapportering: iedereen welkom

Bijlage 4: Bestudeerde documenten

Zelfevaluatierapport Verpleegkunde van EhB

Inclusief bijlagen (beschikbaar via Sharepoint)

01. Administratieve gegevens
02. Verklarende woordenlijst en afkortingen
03. Schematisch Overzicht Historiek Opleiding
04. Organogram
05. Jaaractieplan (JAP)
06. Rapport peer review 2018
07. Onderwijsdashboard 2019
08. Verslag borgingsgesprek 2020
09. Overzicht opvolging peer review en onderwijsdashboard
10. Missie waarden en visie EhB
11. Missie opleiding verpleegkunde
12. Visie op onderwijs en studenten SPE3
13. Visie opleiding verpleegkunde
14. Rollen van het verpleegkundig beroep
15. Domeinspecifieke leerresultaten
16. Opleidingsspecifieke leerresultaten
17. Concordantiematrix OLR – DLR
18. Leerresultatenmatrix
19. Overzicht opleidingsonderdelen, studiepunten en ECTS
20. Voorbeelden OLOD-mapping
21. Flextraject
22. Verkort Traject HBO5-VP
23. Verkort Traject VK-VP
24. Didactisch concept EhB SPE3
25. Werkvormenmatrix
26. Vaardigheids- en simulatieonderwijs
27. Vaardigheidslijst 2020-2021
28. Projectwerking
29. Flowchart klinisch onderricht
30. EBN rubric
31. Visietekst EBN
32. Presentatie Internationale Casuïstiek
33. Flowchart interculturele competenties
34. Activiteiten in het kader van interculturele competenties en cultuursensitieve zorg
35. Resultaten studentenbevraging 2020-2021
36. Controledocument les-, leer- en evaluatievoorbereiding
37. Resultaten bevraging digitaal onderwijs 2020
38. Onboarding proces
39. Overzicht competenties lectoren
40. Overzicht studiebegeleiding verpleegkunde
41. Analyse studiebegeleiding 2020-2021
42. Documenten kwaliteitsbewaking leermiddelen
43. Representatieve selectie leermateriaal
44. Toetsvormenmatrix
45. Toetsbeleid
46. Ondersteunende documenten toetsing
47. Evaluatiefiches IPS
48. Evaluatiefiches AP1
49. Evaluatiefiches AP2
50. Evaluatiefiches POP
51. Evaluatiefiches stage
52. Resultaten alumnibevraging programma 180ECTS
53. Resultaten alumnibevraging programma 240ECTS

Digitale leeromgeving (CANVAS)

Bijlage 5: Samenvatting

De opleiding Bachelor in verpleegkunde aan Erasmushogeschool Brussel bestaat uit een regulier traject van 240 studiepunten te volgen over vier opleidingsjaren. Daarnaast is er ook de mogelijkheid tot het volgen van een flexibel traject (het zogenaamde 'flextraject') op maat gemaakt voor onder andere werkstudenten met gecentraliseerde lesmomenten op vaste lesdagen. Dit flextraject bestaat uit verschillende varianten. De studenten met een HBO5-diploma verpleegkunde kunnen de bachelor verpleegkunde halen via een verkort traject van 150 studiepunten. Studenten met een bachelordiploma vroedkunde kunnen de bachelor verpleegkunde halen via een traject van 120 studiepunten.

De opleidingsspecifieke leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van een professionele bacheloropleiding en zijn in overeenstemming met de domeinspecifieke leerresultaten. De doelen van de opleiding sluiten aan bij de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld. Daarnaast voldoet de opleiding aan de Europese richtlijn over de gereglementeerde beroepen (2005/36/EG-2013/55/EU) en profileert ze zich als generieke bacheloropleiding verpleegkunde.

De huidige leeromgeving biedt voldoende oefenkansen aan de studenten en er is een sterke samenhang tussen de opleidingsspecifieke leerresultaten en de uitwerking van verschillende leerlijnen, zoals de leerlijn cultuursensitiviteit, evidence based nursing en de professionele en persoonlijke ontwikkeling doorheen het programma. Het didactisch concept dat gehanteerd wordt, is onderbouwd en draagt bij tot sterktes van de opleiding, zoals de inzet op blended leren, het interprofessioneel werken in de integrated care stage, het uitgebreide studentvolgsysteem en de goede omkadering van studenten door het team van onderwijsgevenden en studiebegeleiders. Eén van de belangrijkste aanbevelingen van het panel is om de hoge uitvalcijfers nauwlettend te monitoren en beter op te volgen welke inspanningen daarbij al dan niet tot resultaat leiden.

De kwalitatieve mix van evaluatievormen ligt in lijn met het didactisch concept van de opleiding. De toetsing verloopt op een betrouwbare, transparante en valide manier en wordt voldoende geborgd. Studenten behalen het gewenste eindniveau in de stage, afstudeerproject 1 en afstudeerproject 2. De afgestudeerden zijn breed inzetbaar op de arbeidsmarkt als algemeen verpleegkundigen. Het panel formuleert aanbevelingen om blijvend in te zetten op de uitwerking van het toetsbeleid, alsook om de evaluatiecriteria van de stage sterker te communiceren naar het werkveld toe. De alumniwerking en betrokkenheid van het werkveld bij de opleiding dient volgens het panel nog sterker uitgewerkt te worden.

Het eindoordeel van de opleiding Bachelor in de verpleegkunde, met inbegrip van alle opleidingsvarianten, is voldoende.

-